

Літні сутінки — неоднозначна пора. Здається, що ще достатньо світло, щоб бачити без допоміжних засобів, але зір уже підводить. Силуети, огорнуті тінями, оманливі, і мозок радше вгадує форму об'єкта, ніж покладається на очі.

Щось, здалеку схоже на пошарпану спортивну сумку, дрейфувало у воді вже не першу годину. Ледве помітна течія заводі плавно несла його на значній відстані від берега, і нікому з місцевих навіть на думку не спадало сплавати й перевірити, що це таке. Люди проводжали предмет зацікавленими поглядами, висували припущення про його походження та йшли далі. Якби в окрузі сталося щось справді серйозне, натовп роззяв миттєво оточив би місце події, але сміття нікого не цікавило. Легше було просто відвернутися, ніж змусити себе діяти. Тим більше вода незабаром віднесе його вниз за течією — а там хай переймається інший район.

Увечері навіть міські служби, які зазвичай ретельно стежили за порядком, не реагували на виклики. Завтра. Усе завтра — і ніяк інакше.

Міс Едвіну Воткінс такий перебіг подій не влаштував. У її районі все мало бути бездоганним, і дивна темна пляма посеред річки заважала їй насолоджуватися вечірньою прогулянкою. Щодня рівно о восьмій вечора вона вирушала на променад і поверталася додому о дев'ятій, щоб подивитися улюблений серіал.

Йоркширський тер'єр Монті нетерпляче смикав за повідець, намагаючись спрямувати свою власницю звичним маршрутом, але Едвина не могла зрушити з місця. Її obsесивно-компульсивний розлад не дозволяв закінчити прогулянку, поки дратівливий фактор не буде усунуто.

На щастя, чистота району хвилювала не лише її. На протилежному березі сусід спускав у воду човен. Весла скрипіли в кочетах, і Деніел Кірсбі — молодий трейдер, що переїхав до їхнього району рік тому, — усе ще погано давав собі раду з новою іграшкою, і вона виписувала у воді дивні зигзаги. Однак Деніел був напрочуд наполегливим чоловіком.

Подолавши відстань удвічі повільніше, ніж це зробила б досвідчена людина, він нарешті дістався об'єкта та потягнув сумку на себе. Блискавка розійшлася. Його крик почули всі жителі району. Вода підхопила його голос і понесла вздовж берега, додаючи ще більшої моторошності. Деніел відсахнувся від борта, не розрахував сили й перекинувся через край човна у воду.

Едвина сполошилася, не знаючи, що робити. Невже «сумка» так його налякала? Що там могло бути?

Та паніка, на щастя, не позбавила її здорового глузду. Усвідомлюючи, що Деніел ось-ось піде на дно, вона кинулася у воду. Про своє спортивне минуле Едвина ніколи не згадувала, але якби хтось із сусідів спробував знайти її ім'я в Інтернеті, то з подивом дізнався б, що поруч із ними живе тренерка молодіжної команди з синхронного плавання.

Не звертаючи уваги на предмет, який став причиною їхнього занепокоєння, Едвина підхопила Деніела й попливла до берега, намагаючись якомога швидше дістатися твердого дна. Увечері вода здавалася не такою холодною. За день вона добре прогрілася і була навіть теплішою за повітря, але худорлявий Деніел міг запросто підхопити запалення легень, навіть якби сонце стояло в зеніті.

— Містере Кірсбі, ви як?! — стривожено спитала Едвина, коли вони нарешті опинилися в безпеці.

— У поліцію... Дзвонить у поліцію! — важко дихаючи, захрипів Деніел.

Він відповз убік і зігнувся в сильному приступі блювання. Його вивертало кілька хвилин, а коли шлунок остаточно звільнився від усього, Деніел повалився на землю і затулив обличчя руками.

Едвина тримала телефон наготові, але не квапилася виконувати прохання Кірсбі. Вона просто не розуміла, що сталося і як пояснити ситуацію оператору.

Чекати, поки Деніел оговтається сам, не було часу. Вона схопила його за плече, змусила сісти й рішуче струснула.

— Містєре Кірсбі, поясніть, у чому справа, — ввічливо попросила вона, хоча насправді ледве стримувалася, щоб не врзати йому ляпаса.

— Це труп! — закричав Деніел. — Без кінцівок!

Едвина здригнулася. Хай там як, розгледіти дивний предмет у воді вона не встигла, тож залишалося вірити Денієлові на слово. Поліцію викликали негайно.

Холден потягнувся до тумбочки, намагаючись намацати телефон, що не вгавав уже кілька хвилин. Будильник спрацював лише раз, тож у нього ще був шанс поспати трохи довше, перш ніж доведеться вставати на роботу. Сьогодні він мав би прокинутися раніше — принаймні так вирішив учора ввечері, переглядаючи справу. Але вранці такі рішення розчинялися без сліду — саме тоді спалося найсолодше.

Чорний прямокутник уперто вислизав із пальців, наче мав власну волю і зовсім не прагнув потрапити до рук, доки господар не захоче остаточно прокинутися. Холден уже збирався накритися подушкою, щоб заглушити набридливий писк, коли раптом пролунала інша мелодія, сповіщаючи про вхідний виклик.

— Ешфорд! — буркнув він, змушений вилазити з-під подушки. Настрій був кепський, і співрозмовнику загрожувала ціла злива невдоволення.

— Спиш? — аж надто бадьорим голосом поцікавилися на тому кінці.

— Так... — простогнав Холден. Цього абонента він би за жодних обставин не послав під три чорти.

Професор Річардс підкидав йому роботу та був посередником між Ешфордом і правоохоронними органами Лондона. Без його протекції Холденові навряд чи вдалося б закріпитися в цій сфері: молодий вік не сприяв серйозному ставленню, а зовнішність лише підсилювала сумніви в його професійності. Невисокий, до непристойності милий хлопець викликав будь-які асоціації, окрім тих, що перед ними талановитий психолог. Навіть науковий ступінь не дуже впливав на думку оточення. Проте Річардс розгледів його здібності та прагнув представити поважним людям, переконуючи, що втрачати такі кадри — неприпустима розкіш.

Однак його протеже мав жахливу звичку спати до останнього й ігнорувати будильник за будь-яких обставин. Він постійно спізнювався, що безмежно дратувало роботодавців.

— Сподіваюся, ти вчора прочитав справу? — поцікавився Річардс.

— Так... — кивнув Холден у порожнечу.

— І тобі є що сказати агентам?

— Так... — знову кивнув, краєм ока зиркнувши у вікно.

За ним розпочинався дощ: сірі хмари затягли небо, загрожуючи вилити на Лондон тонни води. Від одного лише погляду на вулицю ставало холодно, й Холден не вигадав нічого кращого, ніж із головою заритися в ковдру.

— Ти знаєш інші слова? — розсміявся Річардс.

— Так.

— Холдене! Вилазь із ліжка негайно, і щоб рівно о дев'ятій ти був у штабі Інтерполу! Я не жартую! Ще одне запізнення — і знову матимеш проблеми з агентами! Воно тобі треба?

— Я зрозумів, більше не буду... — пробурмотів Холден.
— От і добре. Бувай, — кинув Річардс і завершив дзвінок.

Холден перевернувся на інший бік і заліз під ковдру з головою. Тут було тепло й затишно, як у коконі — ідеальний стан. Він уже почав провалюватися в сон, коли телефон знову розірвав простір пронизливим, до огиди гучним дзвінком — особливо нестерпним у темряві його підковарного світу.

— Вставай негайно! — пролунала команда Річардса.

Холден поглянув на екран, звірився з часом і визнав, що наставник знає його краще, ніж хотілося б. Той подзвонив рівно за п'ять хвилин до того, як ситуація перейшла б у фазу критичного запізнення.

Довелося вставати. Холден завжди спав оголеним і щоранку обіцяв собі покласти біля ліжка хоча б халат, але ввечері після душі просто кидав мокрий рушник на підлогу й поринав в обійми Морфея. Уранці ж доводилося кутатися в ковдру, лаяти себе за забудькуватість і швидко бігти у ванну, намагаючись не заплутатися в тканині. На додачу він щоразу залишав відчиненим вікно, тож пробудження перетворювалося на справжнє випробування.

Та варто було стати під теплі струмені води, як мозок нарешті прокидався й починав працювати у звичному режимі. Сонливий туман розвіювався, а з ним з'являлося відчуття легкої напруженості. Холден міг би сказати, що його ранок не відрізняється від ранку пересічної людини, якби не купа пігулок, що давно стали невід'ємною частиною його життя.

У метро він завжди обирав найвіддаленіший закуток, щоб якомога менше контактувати з іншими пасажирями. До того ж перед зустріччю з новою командою варто було ще раз переглянути справу. Схоже, цього разу агенти дали маху, зупинившись на найочевиднішій версії, але правило

Шерлока Холмса працює не завжди. У цьому, по суті унікальному для Лондона випадку, така версія була хибною. На це вказували деталі, через які Холден ще звечора закинув офіційні звіти й почав ритися в пошуках відповідної інформації. Загалом він спав години три, але ні Річардсу, ні новим колегам до цього не було діла. Він мав виглядати нормальним хоча б спочатку — а далі як піде.

По дорозі в штаб-квартиру Інтерполу Холден слухав музику в навушниках і ламав голову над тим, як донести свою думку до агентів, не ризикуючи виставити їх дурнями, а себе — самовдоволеною сволотою. На жаль, подібний досвід у нього вже був, і він волів би не повторювати його втретє. Водночас Холден розумів: якщо хтось почне вперто триматися за хибну теорію, він може не стриматися й спалахнути. А це поставить під загрозу його подальшу участь у розслідуванні. Варто було б глянути досє агентів, з якими доведеться працювати, та Холден проявив вражаючу безтурботність, про що тепер шкодував. Знання їхніх психотипів допомогло б знайти підхід до кожного.

Будівля штаб-квартири більше не здавалася такою непривітною, як під час його першого візиту. Він уже бував тут, але тоді працював із зовсім іншим підрозділом. На прохідний отримав перепустку, обмінявшись кількома словами зі знайомим агентом. Той пожартував, що тепер «подаруночок» у вигляді Ешфорда дістався не йому, і це не може не тішити. Холден не образився — він добре пам'ятав, як тоді просувалося спільне розслідування. Ближче до середини справи половина агентів мріяла його придушити, друга половина була психічно витривалішою, але до кінця роботи теж хотіла його прикінчити. Утім, цього не сталося, і зовсім не тому, що Холден раптом став поступливим, а тому, що виявився правим.

— Спробуй пояснити Сандерсу словами, — кинув йому навздогін колишній колега.

— Візьму до уваги, — посміхнувся Холден.

Поради він не просив, хоч і розумів, що йому бажають добра. Якби так тривало й надалі, його перестали б запрошувати до розслідувань, навіть попри видатні здібності, аби потім не доводилося оплачувати колективну терапію тим, хто мав нещастя з ним працювати.

На диво, цього разу він прийшов вчасно! Агенти ще не зібралися в повному складі й досі блукали залом для нарад, мляво перемовляючись між собою. Помітивши підозрілий погляд якоїсь білявки, Холден виставив наперед бейдж і прослизнув до дальнього краю столу, щоб мати змогу спостерігати одразу за всіма, коли зібрання почнеться.

Багатьох він знав особисто — це збірна команда з різних підрозділів, серед присутніх були й представники Скотленд-Ярду, що цілком очікувано, адже без спільної роботи всіх правоохоронних структур у цій справі не обійтися. Холден відкрив планшет і ще раз переглянув звіти, перечитуючи основну гіпотезу. Він не міг вирішити — спростувати її одразу чи дати команді обговорити деталі самостійно. Було три варіанти: він сам помилився, і йому доведеться це визнати; агенти в ході дискусії самостійно дійдуть до правильного висновку; або ж йому доведеться встати й розбити їхню теорію вщент. На всякий випадок він ще раз перевірів свою логіку й не знайшов у ній жодних ланок.

Пожвавлення в залі змусило його відкласти планшет і підвести погляд.

До кімнати стрімко, немов кудись запізнювалися, увірвалися двоє агентів. Холден кашлянув у кулак і зсугулився, приховуючи невідповідне зацікавлення — видовище було варте уваги.

— Доброго ранку, панове! Я — агент Джек Сандерс, — представився високий світловолосий чоловік.

Холден відзначив різкі, але напрочуд гармонійні риси обличчя й пильний погляд темно-зелених очей.

— Агент Гаррі Олсен, — назвав себе другий, не менш імпозантний чоловік.

Його Холден вивчав з меншим інтересом, хоча, мабуть, даремно. Олсен був не нижчий за Сандерса, а плечима навіть ширший. Чорне волосся акуратно зачесане назад, але на лоб спадає вивірений у своїй недбалості завиток.

— Давайте одразу до справи, — Сандерс швидко окинув поглядом дошку, потім повернувся до аудиторії.

Він помітив нове обличчя, але не став привертати увагу — лише відзначив бейдж і скуто застиглу позу.

Холден міцніше стиснув губи. Сандерс очолює групу, отже, він напевно знає про «підкидька», тому й не здивувався, побачивши Ешфорта. На його обличчі промайнув проблиск інтересу, який швидко змінило відтінене світлом невдоволення. Усі присутні були вдягнені в ділові костюми, як того вимагає дрес-код організації, і лише новачок з'явився у безформенному худі.

— Ми все ж схиляємося до версії гастролуючого маніяка, — заговорив агент, що сидів найближче до дошки. — За профілем це чоловік від тридцяти до сорока, темношкірий, ймовірно, має освіту, але швидше м'ясник, ніж хірург.

— Не згодна, — заперечила та сама білявка, яка зустріла Холдена непривітним поглядом. — Надрізи надто точні, а внутрішні органи вилучені з хірургічною вправністю.

— Чому він змінив спосіб дій? — поцікавився Олсен. — У Дрездені він не потрошив тіла. Чому почав зараз?

— Він еволюціонує, — знову подав голос перший агент. — Гадаю, він перевіряє власні можливості. Або ж приховує сліди. Єдина незмінна деталь — вік жертв. Усі від п'яти до семи років, усі темношкірі хлопчики, слідів сексуального насильства немає, але, маючи лише торс, важко сказати щось напевне.

— Для чого йому кінцівки та голова? — з відразою запитав Олсен. Він мав вигляд людини, що вже зробила припущення і не хоче, щоб воно підтвердилося.

— Я б не сказала, що це просто садизм, — озвалася ще одна учасниця дискусії. Холден її знав — агент Фітті з міжнародного відділу розшуку дітей. — Ймовірно, йдеться про антропофагію.

Олсена пересмикнуло. Сандерс на мить заплющив очі, стримуючи спалах люті. Холден не міг звинувачувати їх у непрофесіоналізмі — вони відреагували, як нормальні чоловіки. Такі речі викликають у здорової людини саме ці емоції. Навіть якщо вони роками працюють із психопатами, є речі, що лишаються табу. А коли жертва — дитина, у підсвідомості вмикається захисний механізм: дорослий інстинктивно палає ненавистю до того, хто посмів зашкодити безпорадному, і тільки соціальні норми не дають гніву вийти назовні.

Холден похитав головою. Сказане означало, що група весь цей час йшла хибним слідом. Хоча для європейців гіпотеза виглядає найімовірнішою — вони спираються на культурні особливості регіону, де сталися злочини. Сам Холден теж почав би з подібної версії, якби не його попередній досвід. Йому пощастило мати серед друзів антропологів, які охоче ділилися своїми напрацюваннями та спостереженнями. Без цих знань він би зараз й сам не розумів, чому пазл не складається.

Обговорення крутилося навколо відомих фактів, агенти висловлювали ідеї, але або Сандерс із Олсеном знали більше за інших, або ж їм підказувала інтуїція — група обрала хибний шлях.

— Докторе Ешфорде, ваше експертне бачення нам би не завадило, — дружньо, але з ноткою наполегливості звернувся Сандерс.

Холден виривався з власних думок і навіть трохи здригнувся, почувши своє ім'я. Треба віддати належне

Сандерсу — він не став тиснути на запрошеного спеціаліста, що загубився у своїх роздумах, а натомість одним коротким, але влучним реченням дав зрозуміти всім присутнім, хто перед ними.

Якщо хтось і сумнівався, навіщо тут Холден, тепер мав шанс отримати відповідь. Щоправда, ситуація складалася не найкраще: заховатися за паперами не вийде, від нього чекали конкретного висновку. Обмежитися загальними фразами теж не вдасться — доведеться ламати вибудовану логіку й розпочинати розслідування заново.

Що ж, загальна неприязнь, а подекуди й відверта ненависть, давно стали звичною справою. Але Холден умів правильно розставляти пріоритети: емоції доведеться відкласти на потім — зараз важливіше покласти край цій низці звірств.

— Це вбивства Муті, — прокашлявшись, нарешті сказав він.

— Що? — перепитала блондинка, яку, здається, звали Бетті. Холден вловив її ім'я ще на початку наради, поки мозок не вимкнувся остаточно.

— Муті — це ритуальні вбивства, поширені в Південній Африці. Магічна практика, що сягає корінням у темні часи. Її суть у тому, що людина звертається до чаклуна, щоб розв'язати свою проблему, а той приносить у жертву невинну дитину, підносячи її духам.

Холден був готовий до скепсису. Після згадки про чаклунство його слова могли б сприйняти як марення, але агенти мовчали, чекаючи продовження. Сандерс із Олсеном переглянулися, ніби обмінюючись якоюсь думкою.

— Розкажіть докладніше, — попросив Сандерс, коли пауза затягнулася. — Чому ви вважаєте, що саме ця практика має відношення до справи? І чому вона раптом з'явилася в Європі?

Єдиною, хто не приховував ворожості до Холдена, була Бетті. Їй він не сподобався з першого ж погляду, тому її реакція не стала несподіванкою.

— Через масову міграцію з африканських країн їхні традиції поширюються разом із людьми. Вони навіть не вважають це вбивством — за їхніми віруваннями, жертва приносить користь, а духи допомагають досягти бажаного. І, як ви розумієте, змінити світогляд людей, які живуть у закритих громадах, дуже складно. Навіть у сучасному світі вони вірять у магію. Дітей «ховали» так, щоб їхні душі якнайшвидше перейшли у світ духів. Це пояснює, чому всіх жертв знаходили біля водойм. Усі вони — діти африканського походження, яких ніхто не оголошував у розшук. І тут я приходжу до невтішного висновку: їх, скоріш за все, продали власні батьки...

— Вони знали, навіщо? — несподівано озвався наймолодший з агентів. Схоже, розповідь вразила його настільки, що він не зміг стриматися.

— На жаль, таке трапляється. У деяких громадах це звичайна практика...

— Подібні ритуали коштують чималих грошей, — втрутився в розмову Олсен. — Кому тут, у Європі, могло знадобитися щось подібне?

— В Африці до чаклунів звертаються здебільшого заможні люди, але я думаю, що й тут, якщо громада назбирає кошти, знахарі можуть жити безбідно.

— Або у нас завівся якийсь Бокасса, — кинув хтось із задніх рядів.

— Відрубані частини тіла не йдуть у їжу, — заперечив Холден, похитавши головою. — Бокасса був людоджером, а тут інше.

— І навіщо це роблять? — примружився Сандерс.

— З частин тіла виготовляють амулети, — Холден відчув, як підступає нудота, але змусив себе говорити далі. Він

прикрив рот рукою, зробив глибокий вдих, намагаючись узяти себе в руки.

— Гарзд, — піджав губи Сандерс. — У цьому більше сенсу, ніж здавалося спочатку. Але в двох випадках у Лондоні змінився спосіб дії — злочинець забрав внутрішні органи.

— Це вже медичні ритуали, — скривився Холден. — Когось намагаються вилікувати.

— Хм... З першого разу не спрацювало, і він вирішив повторити? — підняв брову Олсен.

— Ні, радше, він поставив це на потік. У мігрантів багато дітей, криза вдарила по економіці, виплати не індексують, а це означає, що через інфляцію утримувати їх стало складніше. От і почали продавати дітей чаклунам, — підсумував Холден.

— Гарзд, — голосно резюмував Сандерс. — Беремо цю теорію до розгляду.

— Джеку, але це нонсенс! — обурилася Бетті, проте одразу натрапила на два пильні погляди. Схоже, Олсен підтримував Сандерса й поділяв його думку.

Решта агентів сприйняли наказ із різним ступенем ентузіазму. Хтось зрадів зміні плану, а хтось залишався прихильником класичного підходу, віддаючи перевагу знанням, набутим під час навчання та роботи. Усвідомити, що в місті завівся чаклун, значно складніше, ніж просто списати все на маніяка-садиста.

Сандерс відпустив усіх за дві години, усвідомивши, що дискусія зайшла в глухий кут. Усі втомилися й перестали видавати бодай якісь розумні ідеї. Холдена він більше не чіпав, тоді як Олсен кілька разів уточнював думку нового експерта, подаючи приклад решті команди. Холден цінував таку адекватність з боку керівництва — раніше йому доводилося на кожному етапі доводити свою компетентність, але цим двом вистачило просто зазирнути в його особову справу, щоб прийняти в команду.

Позбувшись товариства агентів, Холден помчав до вбиральні. Нерви були на межі, а приймати таблетки на очах у такої кількості людей він не ризикував. Тим більше, якщо хтось помітить назви на баночках, доведеться пояснювати кожному окремо, що це цілий набір препаратів виписаний лікарем і без нього Холден просто зійде з глузду від власних емоційних гойдалок.

Умившись холодною водою, він глянув у дзеркало. На нього дивився блідий молодий чоловік із темними колами під очима та запаленими від недосипу повіками. Довгі пасма чорного волосся прилипили до мокрого чола, а губи, до крові покусані під час виснажливого засідання, виділялися яскравою плямою. Якщо абстрагуватися від нездорового вигляду, він був досить привабливим і знав про це, хоча так і не навчився користуватися перевагами своєї зовнішності. Адже варто було комусь зазирнути під яскраву обгортку — і людина одразу ж зникала з його життя. Своє безумство Холден ретельно приховував, але в рідкісні моменти, коли навіть таблетки не допомагали впоратися з почуттями, дозволяв найближчим друзям побачити справжнього себе. Після цього поруч залишалися лише найстійкіші — решта тікала в паніці.

— Докторе Ешфорде, я хотів би уточнити дещо, коли ви закінчите, — пролунало за спиною, і Холден, різко розвернувшись, ледь не вистрибнув від несподіванки на раковину.

Сандерс стояв біля входу, спершись плечем об одвірок, і уважно розглядав спантеленого Холдена. В очах промайнуло щось схоже на прихований сміх, але Холден не збирався ображатися — він і сам би посміявся з людини, яка так реагує на звичайну фразу, сказану спокійним тоном.

— А... Так, що саме? — щоб зайняти руки, Холден схопив паперовий рушник і почав ретельно витирати обличчя.

— Зайдемо до мене, — запропонував Сандерс і вийшов у коридор, залишаючи Холдену можливість привести себе до ладу.

Не варто себе обманювати: агент такого рівня не міг не помітити, що позаштатний консультант має певні психічні проблеми. Принаймні, він точно підмітив його нервозність. У будь-якому разі, Сандерс виявив делікатність і зробив вигляд, що не звернув уваги на тремтіння рук і загальну невинуватодану перелякану поведінку.

Холден відчував нияковість через свою реакцію. Напевно, варто було послухати Річардса, лягти в лікарню й пройти курс лікування. Його нервова система вже давно вимагала відпочинку, але Ешфорд з упертістю віслюка доводив, що почувається нормально й допомоги лікарів не потребує. Утім, його теорія про власне здоров'я почала розсипатися просто під час засідання. Будь-хто інший, виконавши свої обов'язки консультанта, не став би лізти в розслідування з головою, але Холден не міг залишити справу, жертвами якої були діти. Це тригер, психологічний гачок, що запуслав приховані процеси в його мозку. Він чудово розумів причину своєї одержимості, багато разів обговорював її з терапевтом, але позбутися не міг. А можливо, і не хотів.

Маючи досвід роботи з правоохоронними органами, він не раз стикався з непрофесійністю та байдужістю до представників нижчих соціальних верств. А серед них іммігранти посідали найнижчу сходинку. Навіть залучення Інтерполу не гарантувало їм справедливості, особливо після того, як з'ясувалося: шукають не чергового маніяка-садиста й кнібала, а чаклуна, який проріджує ряди своїх одноплемінників із їхньої ж згоди.

У кабінеті Сандерс терпляче чекав, поки Холден нарешті підніме на нього погляд.

— Я не хотів порушувати ці питання при всіх, — почав він, уважно вивчаючи обличчя співрозмовника. — Вони й так приголомшені різким поворотом у розслідуванні, але мені потрібні деталі, за які можна зацепитися.

Холден зручно вмотивувався у кріслі.

— Якщо ви праві, і ми маємо справу не з групою, то всі попередні напрацювання марні... — заговорив Сандерс, уважно стежачи за реакцією.

Холден подумки хмикнув. Формулювання «якщо ви праві» залишало Сандерсу простір для маневру й хоча б частково знімало з нього відповідальність. Але поспішати з висновками не варто — Джек Сандерс залежав від багатьох чинників, один із яких — бюрократія. Йому потрібно було мати кілька варіантів дій, щоб у разі проблем продемонструвати керівництву альтернативні рішення.

— Я б сказав, що ці напрацювання варто переглянути, — кивнув Холден, відчувши твердий ґрунт під ногами. — Ми маємо справу з умовно здоровими людьми.

Сандерс здивовано звів брову.

— Поясню, — Холден дозволив собі легку усмішку. — Коли ми працюємо з серійним убивцею, можемо скласти його психологічний портрет. Це дає перевагу: коло підозрюваних звужується, оскільки така людина керується своїми... назвімо це пристрастями. Він не може відмовитися від переслідування жертв — його свідомість вимагає реалізації фантазій. Саме ця зацікленість робить його вразливим і, зрештою, стає причиною арешту. Але в нашому випадку йдеться про групову мотивацію, коли в окремих учасників немає чітко виражених психологічних особливостей, за якими їх можна ідентифікувати.

— А сам чаклун? Що можете сказати про нього? — уточнив Сандерс.

— Поки що нічого конкретного, — Холден прикусив губу й поринув у роздуми, не помітивши, як змінився

погляд співрозмовника. — Він однозначно садист. Людина без психічних відхилень не стане займатися подібним. Тут маємо роки практики, емоційне зачерствіння, сприйняття жертв як неживих об'єктів. Це звичка. Думаю, він щиро вірить у свої дії і впевнений у власній значущості. Можливо, навіть вважає себе обраним духами, якщо ті відповідають на його заклики. Тут поєднання кількох факторів, і один із них — психічні розлади через вживання психотропних речовин.

— Використання особливих трав? — Сандерс явно зацікавився цією деталлю, він звузив очі, ніби щось уловив.

— Так, думаю, для входження в транс йому потрібні трави.

— Це непогана зачіпка. Сумніваюся, що подібне легко знайти в Європі. Це має бути щось африканське, до чого він звик. А щодо віку?

— Точно сказати важко... Але навряд чи йому менше п'ятдесяти. Відчувається досвід. Якщо враховувати жертв у Дрездені, то їх було чотири. Першу знайшли близько трьох років тому, а дві останні — з різницею в місяць. Це не прискорення, а радше збіг. Ймовірно, з'явилося двоє клієнтів поспіль.

— Виходячи з усього сказаного, це логічний висновок, — погодився Сандерс. Він поки що не поспішав ділитися своїми думками, лише слухав і формував план дій.

Холден і не очікував іншого. Джек із самого початку справив враження людини стриманої, яка вислуховує, але діє, керуючись власними міркуваннями. Він збирав загальну картину злочинів і не поспішав робити рішучі кроки, доки вона не стане цілісною.

Холден не розумів, чого від нього чекали, і не наважувався висувати сміливіші теорії. Але слід визнати: Сандерс чітко усвідомив, якого консультанта їм призначило керівництво, не став випробовувати його перед підлеглими й дав

змогу проявити себе в особистій розмові. Чудова риса для лідера, але в цьому відчувався підступ: Сандерс оцінював його, намагався зрозуміти, ким він є насправді. Холден майже фізично відчув, як його розбирають на частини — і це йому зовсім не сподобалося. Якби щось подібне сталося в нічному клубі, він би лише розважився, але тут усе було інакше. Це більше скидалося на огляд коня перед купівлею — витримає складний забіг чи зійде з дистанції? І Холден раптом усвідомив, що хоче, аби цей чоловік зробив ставку саме на нього.

Сандерс не викликав такого роздратування, як попередні керівники. Він здавався вимогливим, але справедливим. Звісно, Холден міг помилятися й робити поспішні висновки, проте хотілося вірити, що ні, і Джек Сандерс дозволить йому працювати на повну силу.

— Докторе Ешфорде, мені потрібно знати, чи є щось, що може завадити нашій співпраці?

— Немає, — приглушено зітхнув Холден.

Якщо його на роботу просував Річардс, то той точно попередив про деякі особливості свого протеже, а вдаватися в деталі не мало сенсу — усе й так зрозуміло.

— Гаразд, чекатиму вас через тиждень на нараді. Триматиму в курсі подій, а якщо ваша консультація знадобиться раніше — я зв'яжусь з вами.

— Домовилися. Але, агенте Сандерсе, я правильно розумію, що група займається не лише цією справою?

— Саме так. Поки що це, можна сказати, експериментальний підрозділ. Ми працюємо з особливо важкими злочинами, і професор Річардс запропонував нам співпрацю з вами. Сподіваюся, ви готові брати участь і в інших розслідуваннях?

— Звісно, — пожвавішав Холден. Можливо, цього разу йому вдасться налагодити відносини в колективі, якщо доведеться довше взаємодіяти з людьми.

— Тоді до зустрічі, докторе Ешфорде.

— На все добре, агенте Сандерсе.

Холден повернувся додому в пригніченому настрої. Цього разу він чомусь не відчував піднесення, як зазвичай, коли ставив собі за мету довести, що чогось вартий. Втома брала своє. Безсонні ночі, нервові виснаження й постійна потреба тримати захисні бар'єри, щоб ніхто не зазірнув під його панцир. Сандерс бачив його наскрізь, ніби заглянув у душу, хоча нічого надприродного не сталося. Може, справді, зламаний психіці, зрештою, не вдалося витримати тиску.

Холден намагався переконати себе, що тріщина не розширюватиметься, але в моменти прозріння усвідомлював згубність цих ілюзій. Як професіонал, він розумів ризик, на який ішов, ігноруючи власні сигнали й не приймаючи чужої допомоги. Але він не міг дозволити собі слабкість, бо варто було внутрішньому чудовиську відчувти бодай найменший натяк на безсилля — і воно одразу ж починало шматувати його зсередини. І нікого у всьому світі не було, хто міг би це змінити.

Холден був переконаний: із такими проблемами він не доживе до тридцяти, тож намагався встигнути зробити якнайбільше. Спочатку він відчував фантомний біль у серці, але з часом стрес перетворив його на справжній. Головний біль переріс у мігрень. Він міг звинувачувати в цьому лише себе, тому намагався не перекладати тягар на інших. Іноді йому навіть вдавалося повірити у власну брехню й якийсь час жити без неприємних відчуттів, але організм вимагав відпочинку, якого він просто не отримував.

Холден скинув кросівки разом зі шкарпетками й босоніж пройшов на кухню. У квартирі горіли лише нічники, створюючи затишну, майже інтимну атмосферу. Він любив своє крихітне помешкання, ретельно облаштовуючи його,

ніби створював мушлю, в якій міг сховатися. Бо хоча б десь у світі мало бути місце, де він почувався в безпеці.

— Тобі б виспатися сьогодні, — пролунав м'який голос.

На підвіконні сидів Пітер. Він ліниво потягнувся й поглянув на Холдена своїми неможливо темними очима. Чорне волосся спадало хвилями на лоб, частково затіняючи густі, ніби намальовані, брови. Холден мимоволі провів поглядом по чітких рисах — високих вилицях, гострій лінії підборіддя, окреслених пухких губах — і не стримав усмішки.

— Радий тебе бачити, — прошепотів він сиплим, здуленим голосом.

Холден опустився на найближчий стілець і важко сперся ліктями на стіл.

— Холдене, це неправильно, ти ж хлопець недурний, маєш це розуміти...

— Не говори вголос, — м'яко попросив Холден. — Роби що хочеш, називай мене як завгодно, тільки не згадуй про це, будь ласка.

— Холдене...

— Зроби вигляд, що все гаразд, добре? — повторив він.

— Як забажеш, — Пітер сів навпроти й склав руки на столі. — Розкажеш, як минув день?

Він усміхнувся. Холден щоразу дивувався його вмінню підлаштовуватися під ситуацію, вчасно замовкати, відкидаючи все погане.

— Важкий, але продуктивний, — визнав Холден. — Нова робота... складна.

— Але ж іншої ти не шукаєш, — похитав головою Пітер.

— Ні, не бачу сенсу, — знизав плечима Холден. — Тут я на своєму місці. Поки що.

— Поки що? Чи ти боїшся, що коли колеги дізнаються, що ти снідаєш і вечеряєш жменею пігулок, то вони втратять до тебе повагу?

— Швидше, що зі своїми тарганами я навіть не встигну її здобути, — Холден глухо розсміявся.

— Мені здається, щоб уповільнити їх розмноження, тобі треба висипатися, — Пітер піджав губи. — Ти досі бачиш кошмари?

— Ні, але я й сплю мало.

— То, може, зараз підеш спати?

— А ти залишишся?

— Звісно, — тепло усміхнувся Пітер.

Уночі Холден знову мучився кошмарами. Вони відступили лише під ранок, і тоді він нарешті зміг заснути міцним сном. Будильника цього разу не ставив, сподіваючись нарешті виспатися. Робота зранку не передбачалася, а завдання Сандерса можна було виконати будь-коли — не обов'язково прокидатися вдосвіта. Користуючись перевагами фрілансу, Холден працював тоді, коли його мозок був до цього найбільш готовий, ідеально — після обіду.

Мобільний вибухнув дзвінком близько десятої ранку. Перший сигнал Холден проігнорував — у напівсні почув його, але вирішив, що передзвонять пізніше. Та щойно мелодія стихла, вона пролунала знову, остаточно вириваючи його зі сну.

— Ешфорд... — прохрипів він у слухавку.

Номер був незнайомий, тож Холден не поспішав висловлювати все, що думав про несподіване пробудження.

— Докторе Ешфорде, — пролунав низький голос Сандерса. — Нам потрібна ваша допомога.

— Слухаю.

Холден сів у ліжку, широко розплющив очі й втупився в стіну. Ще не до кінця прокинувся, але напружив усі сили, щоб зосередитися й вловити суть розмови.

— Приїжджайте за адресою, яку я надіслав у повідомленні. Зникла дитина.

Останні слова подіяли, наче відро крижаної води. Холден коротко попрощався і, незважаючи на ранкову прохолоду, зірвався з ліжка і побіг до ванної. Поки що він не замислювався, чому справу передали саме цьому підрозділу, та й не надто переймався цим. Головне — зникла дитина, і часу на її пошуки обмаль. У перші години шанс

знайти малого живим ще доволі високий, але з кожною наступною він невблаганно зменшується, а за доби майже сходять нанівець.

Холден діяв одночасно: із зубною щіткою в роті вибіг на кухню й увімкнув кавоварку, сподіваючись, що поки вдягається, у колбі встигне зібратися хоча б трохи цього еліксиру бадьорості. Уже з термочашкою в руках метушився квартирою, збираючи необхідні речі та паралельно викликаючи таксі. Холден умів кермувати й за потреби користувався каршерингом, але останнім часом уникав водіння: боявся, що черговий напад може застати його зненацька за кермом і спричинити аварію. А ризикувати чужим життям він не хотів.

Перед виходом витягнув блістери з таблетками, на мить замислився й відклав два з них убік. Сьогодні мозок повинен працювати на повну потужність. Так, нервеве перенапруження може спровокувати біль у серці, але зараз йому потрібні всі розумові ресурси. Утім, про всяк випадок кинув ліки в рюкзак, пообіцявши собі вдатися до них лише в крайньому випадку.

На території розкішного особняка вже зібрався натовп найрізноманітнішої публіки. Були поліцейські у формі й без, біля живоплоту примостився фургон кінологічної служби. Холдена пропустили одразу, щойно він назвався. Сандерс зустрів його у вишуканій вітальні, оточений заплаканими жінками й розпатланими чоловіками.

Розкішний інтер'єр губився на тлі, здавалося б, хаотично розставленої поліцейської апаратури.

Холден окинув присутніх поглядом, і миттєво мозок запрацював на повну, аналізуючи ситуацію. Ось ця заплакана жінка, яка нервово курить уже не першу цигарку, — мати зниклої дитини. Вона не в собі, допомоги від неї чекати марно — радше ще більше заплутає слідство. Лисуватий повний чоловік, що гарячково доводить щось стриманому

Сандерсу, — батько. Він наляканий. Піт на лобі й почервоніле обличчя свідчать, що до серцевого нападу йому недалеко. Чоловік праворуч від нього — родич із батькового боку. Достатньо близький, аби брати участь у розмові, але його закрита поза свідчить про небажання співпрацювати. Це варто запам'ятати. Жінка поруч із матір'ю насупилася, її співчуття награне, а поза теж закрита.

Сімейка своєрідна. Вона не готова розкривати таємниці навіть перед лицем серйозної загрози. Холден мав справу з такими раніше. Зазвичай подібні розслідування перетворювалися на справжнє полювання за чужими скелетами в шафах. І дуже часто ці скелети тягли за собою нові справи.

— Агенте Сандерсе, — покликав Холден, переконавшись, що Джек завершив розмову з батьком.

— Докторе Ешфорде, — Сандерс коротко глянув на матір хлопчика і жестом покликав Холдена ближче. — Викрадено дитину. Час зникнення — між п'ятою та сьомою ранку. У цей період ішов дощ, тому собаки не змогли взяти слід. За словами матері, разом із сином зникла лише його улюблена іграшка. Оглядаючи кімнату, вона підтвердила, що там усе залишилося так само, як було ввечері, коли вклала його спати.

— Скільки дитині років? — Холден узяв планшет із рук Сандерса й заглянув у досьє.

— Шість, — у голосі агента прозвучало стримане роздратування.

Холден відзначив це про себе, доповнюючи психологічний портрет Сандерса, але зараз не час для таких спостережень. Головне — знайти дитину. Втрачено від трьох до п'яти годин — надто багато, щоб відволікатися на сторонні думки.

— Мені потрібно оглянути його кімнату, — сказав він.

— Ідіть за мною, — Сандерс впевнено рушив до сходів на другий поверх.